

Bohoslužby v Zábřeze 20.května 2018

J, 16, 12-15

Milé sestry, milí bratři, když jsme s našima jezdili vlakem přes Českou Třebovou, podíval jsem se, kolik na takových bočních kolejích stojí nákladních vlaků. Taťka mi k tomu říkal, že seřadovací nádraží je plné, že už nemůže další vlaky přijmout. Nemá na to dostatečnou kapacitu. Místo, kde se něco shromažďuje a zpracovává, není nafukovací, je svým způsobem omezené. Na seřadovacím nádraží je to krásně vidět. Ono to vlastně stejně funguje třeba i s naší pamětí, ale tam to tak vidět není. Když se studenti snaží před zkouškou nacpat do paměti co nejvíc informací, tak jim tam neblíkne žádná kontrolka oznamující, že každá buňka už je plná a víc se tam toho opravdu nevejde. To spíš zafunguje únava. Když už jsem u toho obrazu stanice či paměti, je zde pak také ještě další úskalí. Nejen někam něco nacpat, ale pak se také zorientovat a mít přehled, kde co je. I zde člověk brzy zjistí, že má své hranice, nemůže kumulovat informace donekonečna. Když se pak něco někam nevejde, je tedy potřeba počkat, až bude správný čas na zpracování.

Při zpracování různých informací si dnes můžeme říct, jak úžasné je, že máme tak vyspělou techniku. Dispečer si už nemusí pamatovat, kam si poznamenal, kde co stojí, jen na obrazovce zajede myší na nějaký ten bod a už ví všechno potřebné. A co naše paměť. Už do ní mnohé ani necpeme, protože víme, kde to pro případ potřeby můžeme najít. Když jsem jezdil s mládežníky na různé akce, měl jsem s sebou jízdní řád, ale většinou jsem si cestu a odjezdy vlaků či autobusů snažil pamatovat. Dnes místo toho stačí dobře vybavený mobil a v paměti si můžu uchovávat důležitější informace. Je to svým způsobem úleva, když si můžeme pamatovat jen něco a nemusíme si tam cpát spoustu dalších věcí. Nemusím si pamatovat, kdy co v týdnu mám, je si stačí pamatovat, kde mám svůj diář.

Život křesťana také stojí na informacích. Boží slovo je informace, kterou přijímáme a ukládáme, kterou zpracováváme. V tom může být někdy docela zádrhel. Boží slovo není jen pár písmen. Je to něco živého, co nás provází každým dnem, co k nám mluví v mnoha situacích. To slovo je velmi pestré, je ale také osobní. Jinak mluví ke mně, jinak třeba k moji sestře. A v tom se začíná objevovat jistá problematičnost tohoto slova. Představme si, že by nyní stál mezi námi Ježíš a

řekl nám, co máme předat každému z dětí, které tu dnes stály mezi námi. Jak by to asi vypadalo? Kolik bychom si toho museli pamatovat? Ono nejde jen o předání veršíku, jako třeba na konfirmaci. Jde o Boží slovo, tedy o to, co jim Bůh říká do které konkrétní situace. Kdybychom to začali hned psát, byl by to asi docela silný životní manuál. A to nemluvím o tom, že se to týká jen pár dětí. Co celý sbor, národ? Jak by to asi bylo obsáhlé, kdyby mělo být zachyceno vše, co Bůh člověku říká do každé jeho situace? Pokud by nám nedošla kapacita papíru či jiného záznamového média, jistě by bylo těžké se v tom orientovat.

Když Ježíš učedníkům říká, že by jim toho pověděl mnohem víc, ale nyní by to nesnesli, je tam doslova výraz, který mluví o nemožnosti nesení, třeba nějakého břemene. A to je možná právě ono. Nejde ani tak třeba o závažnost slov, která má Ježíš na srdci, ale můžeme tam vidět jejich rozsah, tíži, zátěž, kterou by ta slova představovala pro učedníky. Nechce učedníky podcenit, ale pomoci jim, aby jejich slovo bylo slovem života v každé době a situace, do které zazní. Proto místo dalších slov odkazuje k příchodu Ducha pravdy. Tento Duch ponese Ježíšovo slovo. On bude mluvit k učedníkům, bude jim ukazovat pravdu, která v Božím slově je a platí pro každou dobu a situaci. Vlastně tím tento Duch také člověka povede ke svobodě. Nebude svázán slovy, ale osvobozen slovem pravdy. Co to znamená, si můžeme vybavit asi docela lehce. Stačí si uvědomit, jakou roli hraje slovo Boží zjevené v Písmu v našem životě. Je pravdivé, proto je důležité se ho držet. Jenže bez onoho Ducha pravdy se můžeme dostat do komplikovaných situací. Na jednu stranu si řekneme, že to slovo, které nám zanechali evangelisté stále platí. A náš svět, život tak musíme do formulací tohoto slova nacpat. Vlastně současnost tím slovem spoutáme, protože slovo je přeci pravdivé a pokud je napsáno před dvěma tisíci lety, tak mu dostojíme, když bude žít světem před dvěma tisíci lety. Tehdy bude platit a budeme se ho takto držet. K tomu bude ale potřeba se také naučit dobře řecky. Protože je napsáno řecky a jakkoliv jinak už nemusí být tak přesné. To je tedy jeden extrém, do kterého se můžeme dostat, když nás neovane Duch pravdy. Druhý extrém je opačného rázu. Řekneme si, že to slovo dnes nějak neseď. Chceme-li být svobodní, musíme se z něj vymanit. Ztratí pro nás svou hodnotu, protože nebude mluvit dnes, ale před mnoha stoletími. Jen pro představu – umíte si vybavit, že bychom děti ve školách učili podle příruček a osnov z dob Františka Josefa? Jistě by se něco naučili, ale nebylo by to ono. Buď bychom tedy hledali jiné cesty ke vzdělání dětí, nebo se smířili s tím, že sice budou umět krásně psát kurentem, ale na rádio budou hledět jako na zjevení. Tudy opravdu cesta nevede. Proto je pro nás důležité, aby slovo Ježíšovo stále zvěstoval jeho Duch pravdy.

Dalo by se říct, že tím je vlastně všechno vyřešeno. Přijde Duch pravdy, Duch svatý, nic dalšího už nemusíme řešit, znát, učit se. To by ovšem nebylo zcela správné pochopení Ježíšových slov. Je to, jako bychom si řekli, že když se dá všechno najít na internetu, tak nemusíme cpát nic dětem do hlavy. Sami asi cítíme, že dostupnost informací je jen část problému. Ty informace je také potřeba zpracovávat. A k tomu je třeba přeci jen nějaký základ znát, nehledat ho všude možně, ale mít jej v sobě. Duch pravdy nepřichází nahradit, co už známe. Přichází vést to, co známe, do konkrétností, uvést to do souladu s naším skutečným životem. Slovo Písma je slovo Boží a platí. Duch z něj dělá slovo života, tedy našeho konkrétního života. To je nutné si

uvědomit, když Ježíš učedníkům svého Ducha zaslibuje. Duch řekněme, že zpřítomňuje Ježíše. Ježíš mluví o své slově. A toto slovo nevisí někde ve vzduchoprázdnu, nepřichází jako nové zjevení z nebes. Navazuje na slovo proroků, slovo Zákona i Spisů, slovo, které zaznělo z Božích úst a učedníci je dobře znali.

O Duchu svatém se v církevních kruzích mluví docela opatrně. Je to svým způsobem pochopitelné. Duch svatý je element, který se vymyká našim škatulkám, řádům, strategiím či prognózám. Nedá se uchopit, což je právě onen problém. Nehledí na církevní hierarchii, ale promlouvá si k člověku, jak sám uzná za potřebné. I když nás naše přirozenost vybízí, abychom byli spíše obezřetní proti různým projevům, měli bychom se z této nespoutanosti Ducha spíš radovat. Vždyť právě tato nespoutanost přináší pokoj a radost všude tam, kde se to nějak jinak moc nedaří. Přináší i do našeho díla naději, protože nám připomíná, že život tohoto díla není na nás, nevychází z nás, ale právě z vanutí Ducha. My sejeme, zaléváme, opečováváme, ale Duch dává růst a schopnost nést ovoce.

Někdy mám dojem, že naše doba, ale i prostředí v církvi připomíná to seřadovací nádraží v České Třebové. Jsme zahlceni, nestíháme zpracovávat ta kvanta jednotek informací, povinností, ale také zábavy a vlastních snů, která se na nás valí. Praskáme kapacitně ve švech, ale pořád je na vstupních kolejkách nějaký ten další náklad. Taková situace může člověka vést ke snaze něco si zjednodušit, něco zanedbat, vypustit. Můžeme si říct, že tato aktivita pro nás není důležitá, toto setkání můžu oželeť, nad Písmem a modlitbou nemusím trávit tolik času. To je jedna možnost. Ale není jediná. Můžeme se obrátit právě k Duchu, dárce pokoje. Chtěl jsem být kdysi dispečerem, ale s mým přístupem bych asi dlouho nevydržel. Duch mne neučiní nafukovacího, nezvětší mou kapacitu. Ale dá do mého nitra pokoj, ve kterém si řeknu, že nyní je zkrátka čas na něco důležitého a ten zbytek může počkat. Nebyl bych dobrým dispečerem, protože bych si řekl, že nyní je čas na svačinu a ty kontejnery z Horní do Dolní prostě chvíli počkají. Nyní je čas se ztišit, čas naslouchat Božímu slovu, čas nechat se pohladyt Božím dotekem. A to další, formuláře, dotazníky, ale i hra na počítači, návštěva zábavního parku, ty můžou přece počkat. Když nad nimi budu kvalitovat můžu mít dobrý pocit, ale skutečný pokoj přijde jen v té chvíli před Bohem. A k tomu nás Duch svatý vede. Není to lhostejnost, není to útěk před povinnostmi. Je to umění poznat, co je cesta života, co má pro lidský život skutečnou hodnotu, co ho naplňuje.

Pane Ježíši, dáváš nám svého Ducha, aby nám připomínal tvé slovo. Dáváš nám svého Ducha, aby toto slovo bylo v nás stále živé. Prosíme, dej, ať toužíme po tomto Duchu, který nás uvede do veškeré pravdy, pravdy o tom, v čem je náš skutečný život.

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }